MAGNA CHARTA UNIVERSITATUM

Preambula

Dolepotpisani rektori evropskih univerziteta, okupljeni u Bolonji na devetoj stogodišnjici najstarijeg univerziteta u Evropi, četiri godine prije definitivnog ukidanja granica između zemalja Evropske zajednice; očekujući dalekosežnu saradnju svih evropskih naroda i vjerujući da bi ljudi i države trebalo da postatu svjesni, više nego ikada ranije, uloge koju će univerziteti biti pozvani da igraju u društvu koje se mijenja i koje je sve više internacionalno,

Smatraju

1. da na kraju ovog milenija, koji se približava, budućnost čovječanstva uveliko ovisi od kulturnog, naučnog i tehničkog razvoja; da se ta budućnost gradi u centrima kulture, znanja i naučnog istraživanja, koje predstavljaju univerziteti;

2. da zadatak univerziteta da šire znanje među mladim generacijama podrazumijeva, u današnjem svijetu, da oni moraju služiti društvu kao cjelini; da naročito kulturna, socijalna i ekonomska budućnost društva zahtijeva znatnu investiciju u trajno obrazovanje;

3. da univerziteti budućim generacijama moraju dati obrazovanje i obuku koji će ih naučiti, a preko njih i druge, da poštuju veliku usklađenost svoje prirodne okoline i samog života.

Dolepotpisani rektori evropskih univerziteta najavljuju svim državama i savjesti svih naroda osnovne principe, koji moraju, sada i uvijek, podržavati vokaciju univerziteta.

Osnovni principi

1. Univerzitet je autonomna institucija u centru društava koja su različito organizirana zbog geografskog i historijskog naslijeđa; univerzitet naučnim istraživanjem i podukom stvara, ispituje, procjenjuje i prenosi kulturu.
Da bi zadovoljio potrebe svijeta oko sebe, njegovo naučno istraživanje i nastavni rad moraju biti moralno i intelektualno nezavisni od svih političkih autoriteta i ekonomske moći.

2. Nastavni rad i naučno istraživanje na univerzitetima moraju biti neodvojivi ako hoće da im nastava ne zaostaje za potrebama koje se mijenjaju, zahtjevima društva i napretkom u naučnom znanju.

3. Sloboda naučnog istraživanja i obuke je osnovni princip univerzitetskog života pa vlade i univerziteti, koliko svakom od njih pripada, moraju osigurati poštivanje ovog osnovnog uvjeta. Odbacujući netoleranciju i uvijek otvoren za dijalog, univerzitet je idealno mjesto gdje se sastaju nastavnici sposobni da daju svoje znanje i spremni da ga razviju naučnim istraživanjem i inovacijama, i studenti koji imaju pravo na obogaćivanje svoga uma tim znanjem, koji su sposobni za to i to žele.

4. Univerzitet je skrbnik evropske humanističke tradicije; njegova stalna briga je postizanje univerzalnog znanja; da bi ispunio svoju vokaciju, univerzitet prelazi geografske i političke granice, a afirmira vitalnu potrebu da različite kulture upoznaju i utiču jedna na drugu.

Sredstva

Postizanje ovih ciljeva, poštujući te principe, zahtijeva djelotvorna sredstva, pogodna za sadašnje uvjete.

1. Da se sačuva sloboda naučnog istraživanja i nastavnog rada, svim članovima univerzitetske zajednice moraju biti dostupni odgovarajući instrumenti za ostvarenje te slobode.

2. Kod angažiranja nastavnika i reguliranja njihovoga statusa mora se poštivati princip da je naučno istraživanje neodvojivo od nastave.

3. Svaki univerzitet mora – uz dužno uvažavanje posebnih okolnosti – osigurati da se sačuvaju slobode njegovih studenata i da uživaju olakšice u kojima mogu steći kulturu i obuku čije je sticanje njihova svrha.

4. Univerziteti – naročito u Evropi – smatraju uzajamnu razmjenu informacija i dokumenata, te česte zajedničke projekte za unapređenje učenja, suštinskim za stalan napredak znanja.

Prema tome, kao i u najranijim godinama svoje historije, univerziteti podstiču mobilnost među nastavnicima i studentima; štaviše, oni smatraju da je opća politika jednakog statusa, titula, ispita (bez štete po nacionalne diplome) i dodjele stipendija od suštinske važnosti za ostvarenje svoje misije u uvjetima kakvi danas vladaju.

Dolepotpisani rektori se obavezuju, u ime univerziteta, da će učiniti sve što je u njihovoj moći da podstaknu svaku državu, kao i zainteresirane nadnacionalne organizacije, da ovu politiku ustrajno oblikuju na ovoj Magna Charti, koja izražava jednoglasnu želju univerziteta, slobodno izraženu i objavljenu.

Bologna, 18. septemba 1988.